

Prugberger Tamás

A Fidesz–KDNP-pártszövetség választási győzelmének tényezői és a kormányzati munka új kihívásai

**On the Factors of the Winning
of the Fidesz-KDNP Party and the
New Challenges of the Governance**

Összefoglalás

A tanulmány első fejezete a Fidesz–KDNP 2018. évi parlamenti választásokon elért főlényes győzelmének októkezőit elemzi. Kimutatja, hogy ehhez a migránsválságnak az ország érdekeinek megfelelő kezelése, a gazdaság és a hazai vállalkozási szféra lehetőségeinek a növelése, a munkanélküliség radikális lecsökkentése, a devizahitelek megsegítése, valamint az ellenzéki pártok egymás közötti rivalizálása és koncepciótlansága vezetett. A második fejezet Brüsszel és a Soros-hálózat ellenintézkedéseivel, a választásokat követő ellenzéki tüntetéssorozat kifulladásával, az Orbán-kormányt támadó Sargentini-jelentéssel és kritikájával, valamint a migránsbevándorlással szembeni védekezést jelentő törvénycsomaggal foglalkozik. Végül a harmadik részben a szerző saját észrevételeivel együtt bemutatja a választást követően kiépített új kormányzati struktúrát.

Kulcsszavak: alapítványok, Európai Bizottság, Európai Parlament, jogállamiság, migráció, NGO, parlamenti választás, Sargentini-jelentés, transzatlantiság

PROF. DR. PRUGBERGER TAMÁS DSc, egyetemi tanár, Miskolci Egyetem,
Debreceni Egyetem (prugberger.tamas@tonline.hu).

Summary

The first chapter of the essay focuses on the factors of absolute winning of the Fidesz-KDNP party on the parliamentary election of 2018. It points out that the success derives from the proper migration treatment, the enhancement of the opportunities of economy and Hungarian entrepreneurs, radical decrease of unemployment, support of foreign currency loans, rivalry and lack of concept on behalf of the opposition. The second chapter focuses on the countermeasures of Brussel and Soros-network, failure of the opposition demonstrations, the Sargentini report attacking and criticizing the Orban-government, and the legislative package on the migration treatment. The third chapter summarises the author's remarks on the new governmental structure.

Keywords: foundations, European Commission, European Parliament, rule of law, migration, NGO, parliamentary election, Sargentini report, Transatlantic

A VÁLASZTÁSI GYŐZELEMHEZ VEZETŐ TÉNYEZŐK

A Fidesz–KDNP-pártszövetségnek a 2018. április 8-ra kitűzött parlamenti választáson elért, egymást követő kétharmados választási győzelmi sorozata a 2010. évi áprilisi országgyűlési választással kezdődött, amely megismétlődött a 2014. évi parlamenti választáson, és folytatódott ez év tavaszán is. Ezt megelőzően az 1998. évi parlamenti választásokat relatív többséggel nyerte meg, és ezért koalíciós kormányzásra kényszerült. Koalíciós partnere a Torgyán József vezette Kisgazdapárt lett, amely sok tekintetben nehezítette a kormányzati munkát.¹ Ennek ellenére az Orbán Viktor által irányított koalíciós kormányzás alapvetően sikeres volt, teljesíteni tudta választási ígéreteit. Legnagyobb eredménye a balliberális Horn-kormány mandátumának első időszakában bekövetkezett, pazarlással megnövekedett adósságállomány közel 60%-ra történő leshorizálása lett, amelyet ezt megelőzően a Horn-kormány második pénzügyminisztere, Bokros Lajos az 1995. évi márciusi antiszociális, egyben szakmailag megkérdőjelezhető megszorító pénzügyi csomagjával nem tudott lecsökkenteni (Gazdag, 2017a:33–34). Ezért a Horn-kormány a privatizáció továbbfolytatásával igyekezett az államháztartás helyzetén javítani, amelynek során katasztrófálisnak bizonyult az ország energiaellátásának multinacionális vállalatok részére történő, teljes privatizálása, amellyel az ország nyugati tőketársaságoktól való gazdasági függését teljessé tette (Prugberger, 2009:7, 17; 2005:35–36). Ugyanis a korábbi, Antall József és Boross Péter miniszterelnökök vezette MDF–Kisgazda koalíciós kormányzás időszakának privatizációs folyamatában az élelmiszeripar és mezőgazdaság privatizációval és termőföldeladásokkal történő tönkretételét (Lentner, 1996:45; Prugberger, 1997:347–348) a Horn-kormány tovább folytatta a kereskedelem és a vendéglátás, valamint az ipari termelés multinacionális cégek részére történő eladásával (Lentner, 1996:3–4; Prugberger, 1993:42–47; Prugberger, 2009). Mindez a hivatali apparátusnak és az akkori kormány holdudvarának jelentős hasznot hozott, az államháztartásnak azonban szinte semmit. Az első Orbán-

kormány a mandátumciklusának utolsó évében igyekezett csökkenteni e károkat visszavásárlások tervbevetelével, amire azonban a 2002. évi választási veresége következtében nem kerülhetett sor.²

A 2002. évi tavaszi választások eredményeként Medgyessy Péter miniszterelnökségével hatalomra került MSZP–SZDSZ koalíciós kormány első közel kétéves időszaka után az SZDSZ által megpuccsolt miniszterelnök helyére a kormánykoalíció Gyurcsány Ferencet ültette a miniszterelnöki székbe, aki az államadósságot jóval 80% fölé duzzasztotta, dilettáns kormányzati tevékenysége pedig a megnövelt államadóssággal és a 8% körüli költségvetési hiánnyal államcsőd közeli helyzetbe sodorta az országot. Végül lemondani kényszerült, helyére Bajnai Gordon került, aki csak egy hatalmas, rövid lejáratú IMF-hitellel tudta megmenteni Magyarországot az államcsődtől. A korrupciós visszaélések és az életszínvonal nagymérvű csökkenése hozta meg a Fidesz első kétharmados választási győzelmét 2010-ben, és söpörte el a balliberális kormányzást, amelynek belátható időn belüli visszatérésére sem a választók többségének a kijózanodása, sem az ellenzéki pártok egymás közötti hatalmi harcai, sem pedig általános és szakmai politikai felkészültségének a hiánya miatt vélhetőleg kevés az esély.

A 2010-ben abszolút többséggel hatalomra került második Orbán-kormány 2014-ig tartó kormányzati munkájának első másfél évében a Horn-kormány által kötelezővé tett, magánnyugdíjpénztárakba (az új biztosítottak esetében kötelező, a régiek számára fakultatív) történő befizetések egy részét a Bajnai által felvett kölcsön visszafizetésére használta fel (Prugberger, 2011; Barta, 2011). Ezáltal megszűnt az IMF-től való függőség, és az ország pénzügyi és gazdaságpolitikai szempontból függetlenné vált. Másfél évvel a kormányváltás után az Orbán-kormány megkezdhette unortodox gazdaságpolitikájának megvalósítását (Prugberger, 2018a:16), amely mindmáig sikeresnek bizonyult. Az államadósság folyamatosan csökken, mára 70% körül jár, ennek eredményeként a hitelminősítő cégek egyre kedvezőbb minősítéssel tartják befektetésre alkalmasnak Magyarországot. Több külföldi cég telepedett le tartósan Magyarországon, elsősorban az autóiiparban úgy, hogy a balliberális kormányok gazdaságpolitikájától eltérően, hasznuk egy részét itt fektetik be, és nem viszik ki a teljes hasznot az országból, ezenkívül adófizetési kötelezettségüknek korrekt módon tesznek eleget. Mindezek következményeként, először a közmunkaprogrammal, majd ennek fokozatosan, rendszeres foglalkoztatási formák felváltásával tartósan 5% alá csökkent a munkanélküliség, a bérek pedig a 2018. évi harmadik kétharmados eredményt hozó parlamenti választásokig átlagosan közel 10%-kal nőttek, míg az uniós átlag csak 3%-ot mutat fel e téren.³

Ezek a 2010 óta folyamatosan jelentkező eredmények, amelyhez a 2014. évi parlamenti választásokon ugyanúgy, mint a 2018. évin, hozzájárult az ellenzéki pártoknak és az ellenzékivé vált külön utas Jobbiknak egymással szembeni hatalmi rivalizálása, valamint kormányprogramjuk koncepciótlansága. Ugyanakkor a jelenlegi, mindenél stabilabb választási győzelemhez egyértelműen hozzájárult a 2015-ben elindult tömeges migrációs krízis. A harmadik Orbán-kormány már 2016-ban a schengeni és az uniós tagországi határok lezárásával kívánta az afrikai és kis-ázsiai illegális, valamint köz- és szociális biztonságot veszélyeztető tömeges muszlim bevándorlást leállítani, és elérni azt, hogy az Európai Bizottság ilyen irányú intézkedéseket hozzon. Ennek ér-

dekében zárta le már 2015 őszén az ország Szerbiával közös déli határát, valamint katonailag és rendőrileg ügyel arra, hogy migránsok illegális módon, Magyarországon keresztül ne juthassanak az európai kontinensre. A helyzet ugyanis az, hogy az Obama-kormány 2010-ben az arab tavasz meghirdetésével, a demokrácia jelszavával szándékosan heccelte fel az arab államok népességét a kétségtelenül autokrata arab állami vezetőkkel szemben, akik diktatórikus politikájukkal stabilitást, rendet, szociális és egzisztenciális biztonságot nyújtottak országuk népességének. Az USA demokrata párti adminisztrációja egy forradalmi hullámot indított el csak azért, hogy eme államokban anarchikus állapotok alakuljanak ki, amelyeknek a polgárait a létbizonytalanság következtében tömeges Európába menekülésre készítetik. Ily módon az USA demokrata párti politikájának célja, hogy Európa gazdaságát teljesen az USA gazdasági céljainak rendelje alá, amit mintegy 15 évvel ezelőtt már meg akart valósítani a MAE-nak nevezett tranzeurópai atlanti szabadpiaci együttműködés létesítésével. Ezt azonban akkor az európai nemzeti államok ellenállása megghiúsította. Ezért az USA az általa kidolgozott Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerséget (TTIP) igyekszik véghez vinni, melyben a fogyasztó-megrendelő az USA kívánsága szerint létrehozandó Európai Egyesült Államok és cégei, míg a szolgáltatók az USA és a vállalatai lennének, ahol az USA gazdasági fölényét és Európa kiszolgáltatottá válását az valószínűleg meg, hogy jogvita esetén a szolgáltató és a befektető cégek jelölnék ki a vitát eldöntő bíróságot. Minthogy az elnöki székben a demokrata párti Obamát felváltó Donald Trump e politikával szemben az egyenjogú kölcsönös partnerségen alapuló szerződésekkel kívánja a középosztály, nem pedig a felső elit érdekeinek megfelelően az USA gazdaságpolitikáját alakítani, ezért a jelenleg ellenzékbe szorult demokrata irányvonal felgyorsított aktivitással igyekszik visszafordíthatatlan helyzetet kialakítani a saját elképzelésének megfelelően. Vagyis el szeretné elérni, hogy Európát minél előbb eláraszsa a muszlim bevándorlók tömege, amely az államok nemzeti jellegét felszámolná, és az USA-hoz hasonló, prezidenciális berendezkedésű Európai Egyesült Államok létrejöttével a TTIP-et realizálná.

A magyar választópolgárok a 2018. áprilisi parlamenti választások során nagyra értékelték azt aényt, hogy az Orbán-kormány következetesen lezárta a határokat, és nem tette lehetővé az illegális migráns bevándorlást az országba, ami által nem következtek be a külföldön megszorodott, esetleges terrorakciók és főleg nőkkel, valamint fiatalokkal szembeni csoportos migránsletámadások. Az állampolgárok többsége morálisan is elítélte az Európai Unió által képviselt transzatlanti, a szűk fináncoligarchia érdekeit kiszolgáló, egypólusú globális gazdaságpolitikát, amelynek uszályába szegődött a magyar balliberális ellenzék és lényegében a Jobbik is. A Soros-alapítványok különböző tanfolyamokkal megpróbálták a migránsok irányában „érzékenyíteni” az igazságszolgáltatás szereplőit, bírákat, ügyészeket, ügyvédeket egyaránt. Mindez csak részben járt sikerrel.

A kontinentális európai ítélkezési gyakorlattól idegen az angolszász, főleg amerikai jogszolgáltatási gyakorlat, amely szerint politikai nézőpontok alapján lehet elbírálni az egyes ügyeket, sőt a tételes jogi előírásokat is behatárolás nélküli szabad értelmezéssel lehet interpretálni a különböző oldalakról jelentkező érdekmegnyilvánulások alakulása

szerint. Ennek megfelelően magyarázza az USA Legfelsőbb Bírósága, az alkotmánybíró-sági szerepet is betöltve, az USA alkotmányát, a szövetségi törvényeket, és ez a jogszolgáltatási módszer gyűrűzik le az alsóbb szintekre. Úgy tűnik, hogy ennek Németországra irányuló hatására a frankfurti szociáldemokrata filozófiai irányzat habermasi torzítása kétféle morálról, egy alacsonyabb szintű és „kevésbé értékes”, közmorálról és az elit által kialakított, magasabb rendű „diszkurzus morálról” értekezik, amelyre a jog is épül (Pokol, 2015). Ezt az eltorzított harmadik utas szociáldemokratának nevezett ideológiai szemléletet ma már Németországban is egyre többen kritizálják, nemcsak az Egyesült Királyságban, ahol ennek a következtében kellett az e nézetet képviselő Tony Blairnek lemondani (Friedrich Ebert Alapítvány, 2003).⁴ Úgy tűnik, mindeme eltorzult gazdasággal összefüggő migrációval kapcsolatosan Orbán Viktor politikai állásfoglalása kezd uralkodóvá válni nemcsak a V4-ek Kelet-Közép-Európájában, hanem Európa nyugati felében is (*Magyar Idők*, 2018:12–13; Szócs László, 2018b:7; 2018a:9). Szemben az egyre destruktívabb szerepet felvállaló ENSZ-szel, amelynek jelenlegi főtitkára, Antonio Guterres immár másodszor nyilatkozik meg akként, hogy a korlátok nélküli migráció nemcsak elkerülhetetlen, hanem szükséges is, mert hasznos Európa számára, ugyanis a népességsökkenés miatt veszélyessé váló európai munkaerőhiányt a bevándorlás enyhíteni tudja (MH, 2018:5). Ennek azonban ellentmond, hogy a migránsok többsége az alulképzettségük miatt hasznos munkát végezni nem tud, de nem is akar, hanem a szociális segélyből kívánja fenntartani magát. Ma már nemcsak a magyar választók többsége, hanem a nyugat-európai kormányok is egyre szélesebb körben helyt adnak az Orbán Viktor által már 2015 óta képviselt nézetnek, mely szerint kettős határvédelem szükséges, azaz az egyes államoknak meg kell védeniük a saját határaikat, az Európai Uniónak pedig a schengeni határokat a migráns beözönlések elől, illetve az Európai Unió határain kívül kell megvizsgálni az Európába betelepülni szándékozók munkaerő-alkalmasságát, valamint azt, hogy ki politikai menekült. Az illegális bevándorlókat pedig, kiutasítás mellett, vissza kell szállítani saját hazájukba (*Magyar Idők*, 2018:12–13; Szócs László, 2018b:7; 2018a:9).

A másik tényező, amely a Fidesz–KDNP-kormánykoalíció harmadik kétharmados győzelmét elősegítette, abban rejlik, hogy a választók nagy többsége rájött arra, hogy a kormánykoalíció szakszerűen irányítja a gazdaságot, és közben a lehetőségekhez mérten a lakosság szociális felemelkedésére is gondot fordít. Ez mutatkozott meg a Horn-kormány már kritizált energiaprivatizációjával összefüggő, ugrásszerűen megemelkedett rezsiköltségek lecsökkentésében, ami az energiaárak határok közé szorításában is megmutatkozott. A kormány tőle telhetően gondoskodott arról, hogy a Gyurcsány-kormány idején a kormány által propagált devizahitelek felvételébe „beugrasztott” és emiatt eladósodott, sokszor az árverezések miatt hajléktalanná vált tömegek a teljes kifosztás elől megmeneküljenek. Ma már köztudomású, hogy a Gyurcsány-kormány a svájci és a japán hitelintézetekkel összejátszva, pénzügyi trükkel művileg felértékelte eme országok valutáját, míg a magyar forintot a Nemzeti Bankkal leértékelte, ami által a devizahitelek kamataja egészen alacsonyra, míg a magyar forinté magasra változott. Ezzel az akkori balliberális kormány a devizahitelek felvétele irányába terelte a kedvező hitelfelvételi lehetőségeket kereső lakosságot, és amikor ez a hitelfelvételi piac telítetté vált, egy másik hasonló pénzügyi trükkel az MNB leértékelte az említett két

külföldi valutát, míg a forintot felértékelte. Ezáltal a devizakamat folyamatosan emelkedett, amit a hitelek jelentős része nem tudott törleszteni. A Gyurcsány-kormány e gazdasági lépésüket azzal igyekeztek legitimálni, hogy mindez azért vált szükségessé, mert Magyarországon nagyon magas a munkanélküliségi ráta. Ennek pedig az az oka, hogy ellentétben a nyugat-európai államok bérlakásban élő, mobil munkavállalóival, a magyar lakosság túlnyomó része lakástulajdonhoz kötöttsége folytán nem mobilis. Ezért ez a legalkalmasabb eszköz ahhoz, hogy a lakosságot meg lehessen szabadítani ingatlantulajdonuktól, és bérlakásba költözésre ösztönözzék őket. Ezzel párhuzamosan ez a balliberális kormányzó és kormányközeli holdudvar, amit a privatizáció alatt illegitim módon összegrúndolt magának, csak részben fektette be a gazdaságba, inkább megfelelő ellentételezés mellett nyugat-európai és transzatlanti multinacionális cégeknek játszotta át, amely cégeket pedig magának megtartott, képtelen volt hosszú távon nyereségesen üzemeltetni. Ezért sorra mentek tönkre ezek a vállalatok, amelyek következtében beszállító gazdaságok és alvállalkozó cégek tömege maradt jövedelem nélkül, munkavállalók tömege vált munkanélkülivé (Prugberger, 2009).

Ezzel szemben a jelenlegi Fidesz–KDNP-kormány olyan cégbirodalmakat segített felépíteni, amelyek fővállalkozóként tevékenykedve kis- és közepes méretű cégeket, egyéni és társas vállalkozásokat, valamint munkavállalókat foglalkoztatnak. Ennek tulajdonítható, hogy az Orbán-kormány által elindított közmunkaprogram meglehetősen gyorsasággal alakul át rendes foglalkoztatássá, aminek eredményeként ma már tartósan 5% alatt van a munkanélküliségi ráta, illetve mostanra átlag 10-13%-kal nőttek a bérek, és a gazdasági, valamint a szociális partnerek részvételével ma már nemcsak a minimálbéreket határozza meg a kormány, hanem az egyes szakmák, foglalkozások garantált bérminimumát is (Prugberger, 2018a:16–17). Mindezt a lakosság többsége megérezte, és hidegen hagyta az ellenzéki pártoknak a kormányt befeketíteni igyekvő propagandája. Ebbe belejátszott az is, hogy a felnőtt lakosság még jól emlékezett a korábbi balliberális kormányzatok korrupciótól sem mentes politikájára (Prugberger, 2009).

Végezetül a választás kimenetelét nem eldöntő, hanem csak a szavazatok arányára kiható tényezőként megemlíthető az ellenzéki pártok hataloméhes marakodása és egymással szembeni, összefogásra képtelen rivalizálása, amely a választásokat követően többüknek belső szervezeti széteséséhez, a lemondásokkal összefüggő megüresedett tisztségeikért történő tülekedéshez vezetett. Egyúttal a szavazók a választásokat megelőző kampányukból kiéreztek, hogy semmi konstruktívot mondani nem tudnak, és csak koncepciótalanul támadják a kormányt, miként ezt teszi és tette Brüsszel és a Soros-birodalom is. Ez a választásokat követően is folytatódott és folytatódik jelenleg is, melyre oda kell figyelni.

A VÁLASZTÁSOKAT KÖVETŐ ELLENZÉKI AKCIÓK, VALAMINT A VELÜK SZEMBENI VÉDEKEZÉS SZÜKSÉGESSÉGE

Az ellenzéki pártokat hidegzuhanyként érte a választási eredmény. Egymást okolták az összefogás elutasítása miatt, és már a választást követő másnapon választási csalást, újbóli szavazatszámllálást, sőt a választások megismétlését követelte az ellenzék vala-

mennyi pártja, immár együttesen. Az ellenzéki pártok „sugallatára” a „másként gondolkozó demokratikus érzelmű sokaság” ösztönzésére, meghirdették a permanens demonstrációkat, amelyeket mindaddig folytatni akartak, míg a kormány nem enged, és meg nem hátrál. Ezért ellenintézkedésként a kormány az új parlament első tavaszi ülészakájának elején benyújtotta, a parlament pedig abszolút többséggel megszavazta, Alaptörvény-kiegészítéssel megalapozva, az eredeti elképzeléshez mérten szigorított törvénytervezetet, amellyel a tüntetések szervezését végző, Soros György-féle civil szervezetek működése megszüntethető, a szervezetek kiülthetők legyenek az országból, bel- és külföldi aktivistáik pedig őrizetbe vehetők és büntetőjogilag felelősségre vonhatók legyenek. A Büntető törvénykönyv új tényállással történt kiegészítése értelmében az illegális bevándorlás szervezésének bármilyen módon történő tényleges elősegítése, propagálása vagy abban való közreműködés bűncselekménynek minősül. Egyúttal helyes lenne, ha a főbüntetés a külföldi elkövetők kiutasításán kívül, azt megelőzően, a belföldi állampolgárokkal egyezően, mellékbüntetésként ingyenes közmunkára kötelezéssel is kiegészülne, ha cselekményükkel kárt is okoztak, ami ily módon helyrehozható lehetne. Helyes jogalkotási lépés volt az is, hogy más országokhoz hasonlóan Magyarországon is a pénzügyi és adójogi előírások kibővítésével, a civil szervezetek és az alapítványok köteleessé váltak külföldről származó adományait bejelenteni és azok után adót fizetni, amely adót és eme előírások megszegéséért járó szabálysértési bírságokat az állam a migráció feltartóztatásával összefüggő kiadások fedezésére köteles fordítani. Az is helyes, hogy ez kibővül a 25%-os ún. „bevándorlási különadóval”, amelyet elsősorban az olyan szervezetnek kell megfizetni, amely a bevándorláshoz pénzügyi vagy pénzügyileg elszámolható támogatást nyújt. Eme új törvényt pedig teljes szigorral és következetességgel lesz szükséges alkalmazni a generál és a speciál prevenció érdekében.

Ezzel a bevándorlási különadóval várhatóan eredményesen lehet majd fellépni a Helsinki Bizottság, a Velencei Bizottság, valamint a Soros Alapítványok és a többi NGO-szervezetek által szervezett olyan rendezvényekkel és tanfolyamokkal szemben is, amelyeket már eddig is folytattak és folytatnak ma is, bevonva az igazságszolgáltatásban dolgozó bírákat, ügyészeket, ügyvédeket, végrehajtókat és a közigazgatásban dolgozó köztisztviselőket is. Sőt, újabban igyekeznek kiterjeszteni ezt az ún. „érzékenyítő” jogszolgáltatói felfogást és tevékenységet a vallási felekezetekre is. Nyilván ennek érdekében tüntették ki a liberális alapítású Károly-lánccal Ferenc pápát, és hívták meg a Bilderberg-csoport ez év tavaszi ülésére a Vatikán külügyi bíborosát. A cél a kontinentális jogot megtisztítani eredeti „helyes jogtani”, jogdogmatikai-jogelméleti jellegétől és írásban lefektetett, jogbiztonságot adó egzakt fogalmaitól, valamint alkotmányban rögzített alapelveitől, az így keletkező űrt pedig kitölteni a politikai célszerűség alapján a mindenkori érdekigényekhez alkalmazkodó jogmagyarázattal. Pokol Béla *A jurisztokratikus állam* című könyvében mutatja ki, hogy miként történt az amerikai jogrendszer és jogelmélet, valamint jogalkotás és jogalkalmazás átvételével a jog kiforgatása, amelynek filozófiai alapját a frankfurti iskola és annak prominens képviselője, Jürgen Habermas adja (Pokol, 2015:36–37). Tőle származik az „új jog” alapját képező új morálemélet, mely szerint kétféle morál létezik. Az egyik a történelem folyamán a

társadalomban kialakult általános, ún. közönséges morál, amelynél sokkal fejlettebb és a jog alapját képezi az ún. diszkurzus morál, amelyet a hozzáértő „entellektüelek” szűk köre alakít ki, és erre kell hogy épüljön a korunk igényeinek megfelelő jog. Ez pedig az amerikai jogon nyugszik, amit az USA Legfelsőbb Bírósága alakít ki abból adódóan, hogy az USA alkotmánya meglehetősen hézagos. Ezen az alapon, mutat rá Pokol Béla, az alkotmánybíróságok alkotmányellenesnek minősítve megváltoztathatnak olyan alaptörvényeket és törvényeket, amelyeket többségi határozattal az egyes országok parlamenti képviselő-testülete fogadott el. Ezenkívül pedig a bíróságok, részben átveve a transzatlanti angolszász ítélkezési gyakorlatot, a tételes jogi előírásokat is a rendelkező szöveg tartalmától eltérően, a mindenkorai politikai célkitűzéseknek megfelelően magyarázhatják, elvonatkoztatva a jogszabály-interpretálás hagyományos logikai, nyelvtani és történeti értelmezési előírásoktól.⁵

Ma már egyértelműen látható, hogy az USA-nak a kormányzásból kikerült demokrata párti politikusai a „nyílt társadalom” ideológiájával, az ENSZ, az Unió egyes szervei és vezető tisztségviselői felhasználásával, ha nem is lakosságcserét, de lakosságkeveredést kíván végrehajtani Európában annak érdekében, hogy civilizáltság és műveltség, a munkaerő-képzettségi színvonal tekintetében Európa országainak társadalmi leépüljenek, ezzel elősegítve, hogy az európai államokat az USA gazdaságpolitikai érdekeinek alá vessék. Európa az Afrikából és Elő-Ázsiából Európába tömegesen érkezők alacsonyabb műveltsége, kultúrája és szaktudása folytán gazdasági és kulturális színvonala miatt egyaránt lesüllyedne. Azt pedig, hogy itt nemcsak lakosságkeveredés, hanem fajkeveredés elérése a cél, mutatja, hogy a nem politikai menekültként, hanem gazdasági migránsként érkezők többsége egyedül érkező fiatal férfi. Mindez Coudenhove-Kalergi 1924-ben publikált páneurópai koncepcióján nyugszik, amellyel összhangban állt a kortárs nyelvlogikai szintaxis filozófiai irányzatát hirdető osztrák Wittgensteinnek a Bertrand Russell matematikaelméletére kidolgozott „világnyelvtana”, amelyre a galíciai származású, lengyel Zamenhof felépítette a közös Európa nyelvét, az eszperantót (Prugberger, 2016b; 2018b:14–17). A migránsáradat megindulása óta szerzett gyakorlati tapasztalatok megcáfolták azt az elképzelést, hogy a nyugat-európai országok igen alacsony születési rátája miatt rohamosan előálló munkaerőhiány ily módon pótolhatóvá válik. Pokol Béla már jóval korábban megírta, hogy a muszlim iskolát végzett migránsok megszerzett tudása nem éri el az európai munkaerőktől az egyes szakmákban elvárt szakképzettségi szintet, és ezért nem jó munkaerők.⁶ Ugyanakkor dolgozni sem akarnak, hanem csak a jóléti nyugat-európai államok által nyújtott segélyekből, valamint bűnözésből kívánják eltartatni magukat. Megmutatkozott az is, hogy az ellenőrizetlenül érkező migránsok egy része radikális iszlamista és az ISIS által szervezett terrorista. Ennek következtében 2015 és 2017 között több nyugat-európai államban, így Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában, Németországban, az Egyesült Királyságban és Svédországban jó néhány tömeges halálessettel járó terrorcselekményt hajtottak végre szélsőséges iszlamista terroristák, többet pedig sikerült időben felderíteni. Nők és gyermekek szexuális zaklatása a migránsok részéről mindennapos, és úgyszintén az utcai vagyonfosztogatások is. Kimutatható, hogy ezekben az országokban a közbiztonság katasztrofálisan romlott, és az emberek sötétedés után

nem mernek az utcára menni. Ezenkívül fennáll a veszélye annak, hogy a menekültek olyan trópusi betegségeket hozhatnak be, amelyek ellen az európai lakosság nem immunis, ennél fogva trópusi betegségek járványszerű terjedése tizedelheti meg az európai őslakosságot.

Minthogy ez az ideológia teljesen tudománytalan, embertelen és társadalomidegen, Európa teljes tönkretételével fenyeget. Emiatt is indokolt a minden oldalú társadalmi érdekegyeztetést megvalósítani, amit azonban a munka világában éppen a szocialista szakszervezetek lehetetlenítettek el (Prugberger, 1998). Ugyanakkor az érdekegyeztetés általánossá tételét jelentő javaslatot 2002-ben a miskolci Bíbor Kiadónál megjelent *Érdek és érdekegyeztetés a jogban* című könyvemben megírtam (Prugberger, 2002). Akkor ez a nézetem a hatalomra került balliberális kormány részéről süket fülekre talált. Emiatt a 2018. évi parlamenti választásokat megelőző kampány során az Orbán-kormány helytállóan verte vissza az ellenzéki politikus abbeli kritikáját, hogy az Orbán-kormány a munka világában felszámolta a háromoldalú megállapodáskötésre lehetőséget adó országos érdekegyeztetést. Én magam is kifogásoltam, javaslatként felvetve, hogy a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács keretein belül álljon vissza az országos munkaügyi érdekegyeztetés (Prugberger, 2013:7). Ez mintegy három éve meg is valósult. A gyakorlat most már ez. Igaz, még csak informálisan, de működik, és hátravan még a jogszabályi formális visszaállítás.

Álláspontom szerint nagyon is jelentősek ezek a kérdések, amelyekre reagálni szükséges. Egyértelmű, hogy a kétharmados választási eredmény elsősorban a migránskérdés nemzeti érdekeknek, nem pedig Brüsszel álláspontjának megfelelő kormányzati kezelésének köszönhető. Ugyanakkor az Európai Unió az általuk feltételezett korrupció és jogállamisági deficit vádjával igyekezett a parlamenti választásokat követő, kormánybuktatásra irányuló hétvégi tüntetésekhez muníciót adni. Ezért volt lényeges, hogy az újonnan megválasztott parlament mindjárt a tavaszi ülészakájában megszavazta a fent már részletesebben tárgyalt ún. Stop Soros törvényt. Brüsszel egyre erőteljesebben koncentrálni kívánja a Sargentini-jelentés felhasználásával elérni azt, hogy az Európai Parlament néppárti frakciója zárja ki a sorából a Fidesz–KDNP-t, és a lisszaboni szerződés 7. cikkelyének alkalmazásával vonják meg Magyarország szavazati jogát.

Közelebbről vizsgálva a Sargentini-jelentés tartalmát, az tele van olyan ferdítésekkel és valótlan állításokkal, amelyek kimerítik a rágalmazás tényét. A jelentés készítője antiszemizmussal vádolja a kormányt és a kormányfőt. A közismert tények és a kormány, valamint a kormányfő hazai és külföldi intézkedései és Izrael Állam, a hazai és a külföldi zsidó vallási szervezetek, valamint az amerikai nagykövet visszajelzései mindennek a cáfolatát és az ellenkezőjét, a kormány és a miniszterelnök filozemita politikáját jelzik vissza. Ezzel összefüggésben a rasszizmus is alaptalan vád. Az Európai Unió és a migránsok befogadását támogató kormányok vezetői a migránsok által elkövetett atrocitások és gyilkosságok miatti jogos demonstrációk résztvevőit minden alapot nélkülözve antiszemizmussal és neonácizmussal rágalmazta.

Más azonban a helyzet a Sargentini-jelentésben szereplő rágalmazás esetében, amelyet a jelentés készítője konkrétan egy kormánnyal, vagyis a kormány elnökével és tagjaival szemben követett el. Tette mindezt olyan módon, valamennyi tagállam jog-

rendjét érintve, amely miatt valamennyi tagállam büntetőeljárást indíthatna a magyar miniszterelnök kormányának valamennyi tagjával szemben. Ezért megfontolás tárgyát képezhetné hogy a magyar kormány elnöke és tagjai Sargentini asszonnyal szemben az Európai Emberjogi Bíróság előtt eljárást indítsanak. Ez elindíthatna egy lavinát más tagállamokban is, ami megfontolásra készítené a migráns-politikusokat, hogy a valótlan állításoktól tartózkodjanak.

Ami pedig a Sargentini-jelentés európai parlamenti megszavazását illeti, helyesen teszi a kormány, hogy annak érvénytelenné nyilvánítása miatt az Európai Törvényszékhez fordul, mivel a jelentés anyagi és eljárásjogi szempontból is defektes. Anyagi jogi hibát jelentő ferdítések és valótlanságok egy részéről a rágalmozás kapcsán előbb már szó esett. A demokráciadeficit és a jogállamiság felszámolása vádjának ellentmond a háromszor kétharmados kormányalakítási megbízáson túl az is, hogy az ellenzék által a külföldi balliberális politikai erők segítségével szervezett tüntetések nem érték el a tömegdemonstráció szintjét, és kifulladtak. Ugyanakkor a magyar kormány migrációt gátló politikájával a magyar választóknak csak egy elenyésző kisebbsége nem ért egyet.

Ami a jelentés alaki hibáját illeti, a szavazás egyértelműen érvénytelen a jogtechnikai normák szerint is. A tételes jogi európai jogrendszerekben éppen úgy, mint az angolszász esetjogi rendszereknél, évszázados hagyományként alakult ki, hogy minden kollektívában a szavazásos döntéseknél, a szavazatszámolás során a tartózkodó szavazatokat is figyelembe kell venni, mert azok is állásfoglalást jelentenek. Az ily módon kialakult gyakorlat miatt a római és a lisszaboni szerződésben ez a kérdést kissé elnagyoltan, viszont az évszázadok szokásával összhangban rendezték. Ezért a történeti, logikai és nyelvtani jogértelmezés eredménye sem lehet más. Egy jogerővel rendelkező normatív szabályzatban lefektetett intézményt meg lehet változtatni, de csak megfelelő eljárási rend betartásával, és csak a jövőre nézve és tartós jelleggel. Egy cél elérésére történő alkalmi változtatás – mint amilyen a Sargentini-jelentés feletti szavazás volt – rendellenes joggyakorlásnak minősül. Nyílt jogellenesség és célzatos alkalmi változtatás nyilvánult meg abban is, hogy a szavazás rendjének módosításáról szóló tervezetet a Sargentini-jelentéstől függetlenül kellett volna a plénum elé vinni, önálló napirendi pontként, és erről az ülés résztvevőit legalább nyolc nappal az ülésre történő meghívó kiküldése során, abba foglalva, indokolással együtt írásban értesíteni.

Azért is érdemes egy kenyértörésre alkalmas fellépést tenni az Európai Unió brüsszeli irányításával szemben, mivel Brüsszel, a Helsinki Bizottság és Soros „Nyílt Társadalom” alapítványhálózata azzal is vádolja a magyar kormányt, hogy fel akarja számolni a bírói függetlenséget, és olyan bírósági felügyeleti intézményt kíván létrehozni, amellyel áttételesen befolyásolni tudná az ítélkezést. Ez az uniós álláspont is több sebből vérzik. Az írásom elején, Pokol Béla kutatásai alapján szóltam arról, hogy mind az Európai Emberjogi Bíróság, mind az Európai Unió Bírósága és a Tribunal, mind pedig a liberális kormányzás alatt álló tagállamok alkotmánybírósága és rendes bíróságai az USA Legfelsőbb Bíróságának, valamint alsóbb bíróságainak tételes jogi szabályokhoz nem vagy csak lazán kötött esetjogi jogalkalmazásából fakadó ítélkezési gyakorlata magában hordja a szubjektív voluntarizmus veszélyét. Ezt a veszélyt az angolszász, főleg a kontinentális brit jogrendszerben csökkenti az, hogy ahol nincs normatív tartalmú

act, vagyis pozitív jog, ott az ítélet meghozatalánál jogszabályhely meghivatkozása helyett egy vagy több hasonló ügyben meghozott ítélettel kell alátámasztani. Mint már korábban szó esett róla, az Európai Unió eme angolszász jogrendszerhez hasonlóvá kívánja átalakítani a pozitív jogon alapuló kontinentális ítélkezést. Ezért teszi lehetővé mind az alkotmány, mind a rendes bírósági gyakorlat számára az adott tényálláshoz tapadó írott jogszabályhely szövegének a korábbi korlátokat felrúgó szabadelvű és liberális politikának megfelelő magyarázatát (Pokol, 2015:36–37).

Ilyen módon, a szerződéskötési szabadság elvére hivatkozva utasította el a hazai bírói gyakorlat a 2010-ben hatalomra jutott Orbán-kormány keresetét az előző kormány által kifizetett óriási összegű végkifizetések érvénytelenségének a kimondásáról, amelyet jó erkölcsbe ütköző szerződés semmisségére hivatkozással indított meg. A Bajnai-kormány ugyanis olyan munkáltatói látszatfelmondások és közszolgálati felmentések után fizetett ki nagy összegű végkielégítéseket kádereinek, akik munkaviszonyuk, közalkalmazotti, illetve köztisztviselői jogviszonyuk névleges megszűnése után ugyanazt a tevékenységet vállalkozási vagy megbízási jogviszony alapján folytatták tovább. Hasonlóképpen a balliberális politikai irányvonalnak megfelelő ítélet született a Kúria részéről, amikor érvénytelennek minősítette azoknak a magyar állampolgársággal rendelkező kárpátaljai magyaroknak a szavazatát, akik úgy jöttek át a határon túlról magyar területre szavazni, hogy a kormány fiktív módon egy közös lakhelyre jelentette be őket. Tette ezt azért, mert ha kitudódott volna magyar állampolgárságuk, az ukrán hatóságok retorziójaként elvesztik ukrán állampolgárságukat. Itt lehetőség lett volna a „ius equity” alkalmazására, a Kúria viszont a formális jogot, a „ius strictet” alkalmazta, és érdekes módon a balliberális irányzatoknak kedvezve megszorító módon interpretálta a jogszabályi szöveget.

Az Orbán-kormány az Alaptörvénybe betette, a köztisztviselőknek a 70. éves életkor betöltésével járó nyugdíjaztatásával szemben a bírák nyugdíjazására a 62. életkor betöltésével kerül sor. Az Európai Bizottságnak ezzel kapcsolatos kritikáját részben elfogadva, a köztisztviselők nyugdíjkorhatárát is 65 évre leszállította a kormány a közalkalmazottakra és a köztisztviselőkre egységesen érvényesülően. Ebből kitűnik, hogy a bírói kar egy jelentős részének a polgári kormányhoz való viszonya enyhén szólva még mindig ambivalens. Meg kívánom azonban jegyezni, hogy az Orbán-kormány már a hivatalba lépésekor megtehetette volna, hogy a bíróságok minden lépcsőfokán leváltja az elnöki, kollégium, és tanácsvezetői tisztségről a tisztséget betöltő bírakat, és helyükre kormánybarát bírakat nevez ki, akik az ügyek elosztása során a politikai szempontból kényes ügyeket polgári beállítottságú bírákra és ilyen tanácsokra szignálják ki. Ez gyakori volt a Horthy-korszakban, még inkább azonban a szocialista korszak egész időszakában. Az Orbán-kormány azonban ezzel a lehetőséggel a 2010-es választással történt hatalomra kerülésétől fogva egyszer sem élt.

A generációváltással azonban remélhetőleg javulni fog az igazságszolgáltatás színvonala és az ítélethozatali tárgyilagosság. A tárgyilagosság mellett azonban fontos a szakmai színvonal-emelkedés is. Ehhez viszont elmélettel karöltött, gyakorlatorientált oktatásra van szükség, amely csak kis csoportos foglalkoztatással, vagyis gyakorlatokat kis létszámú, 10-15 fős tankörök részére gyakorlat szempontjából is felkészült oktatók

tartsák. Ehhez azonban nem elég az egyszer elsajátított reprodukzív tudás, hanem folyamatos kutatással produktívna is kell lennie a jogot oktatóknak. Ez megkívánja, hogy fennálljon a kontaktusa a joggyakorlattal is, és ha ügyvéd, csak olyan ügyeket vállaljon, amelyek oktatási-kutatási területével áll összefüggésben. E téren szükséges a legnagyobb változtatás. A közalkalmazotti jogviszonyban álló oktatónak ugyanis első sorban oktatónak kell lennie, és csak másodsorban legyen ügyvéd. Ma ugyanis informálisan épp a fordítottja érvényesül. Ehhez viszont az is szükséges, hogy a kormány ne törje a fejét a jogi karok csökkentésén, és az egyes oktatók állása ne attól függjön, hogy az egyes időszakokban mennyi hallgató, illetőleg óraszám esik rá. A jogi képzésre, de általában az egész felsőoktatási képzésre is áll, hogy az oktatókat, hogy hivatásukat teljes értékben gyakorolni tudják, társadalmi hasznosságuk arányában kellene megfizetni, hogy megélhetési és családfenntartási gondjuk ne legyen.

Az eddig tárgyaltakat figyelembe véve, a kormánynak addig, amíg a transzatlanti és az európai külpolitika nem tisztul meg a jelenlegi szélsőbal-liberális globalista irányvonalától, résen kell lennie, és ügyes diplomáciával kell politizálnia azon elvek fel nem adása mellett, amelyeknek köszönhetette a mostani kétharmados választási győzelmét. Ehhez viszont a migránskérdésben az eddigi kemény irányvonal fenntartása, a vállalkozási szféra fejlődésének a segítése, a munka világában a munkavállalói szociális jogok bővítése, a foglalkoztatás további növelése, a közalkalmazotti és a köztisztviselői státuszbiztonság erősítése, a közszolgálat hagyományainak megfelelő, méltányos privilégiumok megadása, a nyugdíjak értékállandóságának megóvása és az életszínvonal mérsékelte, de folyamatos emelése, valamint az oktatás- és egészségügy felzárkóztatása szükséges. A közvélemény ezenkívül még elvárja a korrupciómentes kormányzást. Erre most fokozottan ügyelni kell, ugyanakkor azonban a közjó érdekében a kormány segítségével a tehetséges, unortodox beállítottságú hazai vállalkozókat továbbra is indokolt segíteni a növekedésben. Ezt viszont meg kell magyarázni a közvéleménynek, hogy ennek össztársadalmi haszna van.

REFLEXIÓK A KORMÁNYZATI STRUKTÚRA ÁTALAKÍTÁSÁHOZ

Időközben megalakult az új Orbán-kormány. Az előzetes beharangozáshoz képest nagyobb változtatásokra számítottam nemcsak a személycserék, hanem strukturális vonatkozásokban is. Egy korábbi tanulmányomban kritizáltam a kormányon belüli túlcentralizációt (Prugberger, 2016a:43–46). Ugyanakkor el kell ismernem, ez az Emberi Erőforrások Minisztériuma kivételével bevált az e tárcákat vezető miniszterek rendkívüli munkabírásának, szervező- és vezetési készségének köszönhetően. Ezt figyelembe véve a pénzügy és a nemzetgazdaság Varga Mihály szaktudása és munkabírása következtében egy minisztériumon belül maradhatott volna. Az új kormányzati struktúra értelmében a tárca pénzügyminisztériummá „vékonyodott”. Az Orbán-kormány pénzügyi politikája és monetáris igazgatása mindvégig helytállóan tűnt és tűnik.⁷ Lehet azonban, hogy a Pénzügyminisztériumon belül egy igen erős ipari és belkereskedelmi államtitkárság alakul ki, magában foglalva a kereskedelem és piacfelügyelet országos irányítását. Ha erre nem kerülne sor, az arra utalna, hogy a kormányfő a belgazdaság

tekintetében az állami beavatkozás nélküli liberális ipart és belkereskedelmet preferálná. Magam részéről az indirekt állami gazdaságirányítás és a visszaélésekkel szembeni állami kereskedelem- és piacfelügyeleti ellenőrzés Nyugat-Európában kialakult modelljét jónak tartom. Ezért helyénvalónak tartanám egy ipar- és belkereskedelem-felügyeleti minisztérium létét. Egy ilyen megoldás azért is célirányos volna, mert egy közelgő gazdasági válság előszeleit érezni. Nagyon helyesen, ennek figyelembevételével készült a jövő évi költségvetés, amelyben a pénzügyminiszter a korábbi költségvetési tartalék kétszeresére növelt, 2019. évre tervezett mértékét a felével még megemelte. Ez a megnövelt összegű tartalékalap elegendő lehet az amerikai és a kínai vámháború, valamint a 2008-as gazdasági válság óta ismét felfújódott lufik kipukkanása káros hatásainak a kezelésére (Jakubász, 2018:13). Ugyanakkor Csaba László aggasztónak tartja, hogy az extrém laza monetáris és fiskális politika következtében még mindig nincs kamatemelés, holott bizonyos visszafogásra a lakosságot fel kellene már készíteni. Problémának látja még azt is, hogy a tőke nem a gazdaságba, hanem lakásvásárlásokba fektetődik be. Ez szerinte arra utal, hogy bizalomhiány áll fenn, ami jogos annyiban, hogy a válság hatására több vállalkozás tönkremegy majd, a túlélők azonban korszerűsíteni és innoválni fognak. Ugyanakkor Csaba László szerint a termelőipari vállalkozások egy részének a tönkremenetelével párhuzamosan a szolgáltatói szférában cégnövekedés várható, ami felszívhatja majd az állásukat elvesztőket is (Hajdú, 2018:6–7).

Ehhez viszont a munkaerő képzését, átképzését korszerűsíteni és a társadalmi igényekhez igazítani szükséges. Csaba László szerint a mai képzés nem felel meg ennek (Hajdú, 2018:6–7), ezért indokolt lenne a német képzési-átképzési rendszert átvenni, amire a külföldi megoldások figyelembevételével, Jakab Nórával együtt tettem javaslatot (Prugberger–Jakab, 2013:88–104). Ennek megvalósulása indokoltá tenné, hogy visszaálljon egy munka- és foglalkoztatásügyi minisztérium, vagy az innovációs minisztérium keretein belül egy ilyen jellegű, erős államtitkárság alakulna meg. Ennél fogva pedig, hogy minden vállalkozási és munkavégzési, egyszóval legális jövedelemszerzési tevékenységben a gazdasági hatékonyság szempontjából is magasan, de legalábbis megfelelően kvalifikált, valamint kulturált és ezáltal konstruktívan gondolkozó egyének vegyenek részt, a jelenleginél is nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a közoktatásra. Bár a 2019-es költségvetés az egészségüggyel együtt az oktatásügy költségvetését is lényegesen megemelte, Csaba László azt még mindig kevésnek tartja (Jakubász, 2018:13), és hasonlóan vélekedik a szakszervezetekkel együtt Facsinay Kinga is (Facsinay, 2018). Mindketten elismerik, hogy mindkét területen van előrelépés, azonban tárgyilagosan történik utalás arra is, hogy az oktatás- és az egészségügy fejlesztéséhez szükséges anyagi forrásokból sokat elvisz az utódnemzés növelését célzó családpolitika és a migrációval szembeni védelem. Ez utóbbit azonban igen helyesen csökkenteni fogja a migráció elősegítésének a megadóztatása, amit a migrációval szembeni intézkedésekre lehet csak fordítani (Facsinay, 2018). Az ezáltal felszabaduló pénzt indokolt lenne az oktatásra és az egészségügyre fordítani, illetve az Emberi Erőforrások Minisztériumát egy oktatási és kulturális, illetve közegészségügyi minisztériummá szétválasztani, és az eddigi „mega-” minisztériumból kiválna a munka-, foglalkoztatás- és szociálisügyi minisztérium. E minisztérium keretében volna helyes kiépíteni osztrák

mintára a vállalkozóképző hálózatot, amely az álláskeresőket ingyen képezné ki vagy át vállalkozóknak, majd a tanfolyam befejezését követően minden résztvevőnek ingyen követné nyomon a beindított vállalkozását, és adna tanácsot részükre több éven keresztül, ami különösen a gazdasági és pénzügyi tervezés és beszámoló elkészítésére vonatkozna (Hajdú, 2018:6–7). Ez azért is lényeges, mert a legtöbb kormányközeli közgazdász, köztük Csath Magdolna és Lentner Csaba is, a vállalkozói szféra erőteljesebb fejlesztése mellett szál síkra.⁸

Végezetül szükséges utalni arra, hogy komoly társadalmi ellenállásba ütközik az a terv, hogy az Innovációs és Technológiai Minisztériumhoz kerüljenek át a Tudományos Akadémia kutatóintézetei, amit az Akadémia mint önkormányzati köztestület kutatóhálózatának ingatlanaival együtt történő államosításaként él meg. Lényegében ilyen felállásban működik az osztrák és a francia tudományos akadémia, amely két akadémiahoz szintén nem tartoznak kutatóintézetek. Egy közel hetvenéves átrendeződést azonban egyik napról a másikra radikálisan átalakítani – mint ez bizonyítást is nyert – lehetetlen, és széles körű társadalmi ellenállást vált(ott) ki. Ugyanakkor azzal, ha az itt említett minisztériumhoz kerülne át az akadémiai kutatóhálózat, féltő, hogy ennek az alap kutatás látná a kárát. Tartok tőle ugyanis, hogy eme új minisztérium a jelenlegi profilja alapján háttérbe szorítaná nemcsak az alap kutatásokat, hanem az összes társadalomtudományi kutatást is. Itt jó lenne, ha e minisztérium profilja kiegészülne egy olyan tudományirányítási profillal, amely jellemezte az Antall-kormány Pungor Ernő akadémikus által vezetett ehhez hasonló minisztériumát. Ennek megfelelően indokolt lenne a jelenlegi Innovációs és Technológiai Minisztériumot Innovációs, Technológiai és Tudománykoordináló Minisztériummá átszervezni. Ezzel összhangban pedig valamennyi kutatóintézetet továbbra is akadémiai keretek között hagyva olyan önkormányzattal működtetni, amelyben részt vesz e minisztériumon keresztül az állam. Ezért minden intézeti tanácsban, de ugyanígy az Akadémia legfelső tanácsában is képvisellel rendelkezhetne az állam is, hasonlóan, mint ahogy ez a német társadalombiztosítás és általában a nyugat-európai társadalombiztosítás intézményrendszerében van. Egy ilyen kompromisszummal a tudományos közeg részben indokolt ellenállása is kiküszöbölhető volna, ugyanakkor azonban a kormány szintén részben indokolt igénye is megvalósulhatna.

Hasonlóképpen volna helyes a társadalmi ellenállást elkerülni azzal, ha a kormány letenne a kafetéria Brüsszel által indokolatlanul igényelt kivezetésével. Arról van szó ugyanis, hogy rendelettel kötelezővé tette a foglalkoztatói nyugdíj kiegészítő nyugdíjkénti bevezetését, amely utáni járulékot, illetve tagsági díjat a főszabályként a munkáltató és a munkavállaló közösen fizetnék. Ugyanakkor a foglalkoztatói kiegészítő nyugdíjat zárt körű részvénytársaságként működő nyugdíjintézetek üzemeltetik, és így a biztosítottaknak és a járulékot befizető munkáltatóknak nincs beleszólásuk, hogy a zrt. mire fordítja a befizetéseiket. Ezért, annak ellenére, hogy Magyarország a rendeletet a magyar jogrendszerbe átültette, a foglalkoztatási kiegészítő nyugdíj nem működik, és mindenki a kafetériához ragaszkodik. Mind a munkáltatók, mind a munkavállalók érzik, hogy itt a multik részéről egy újabb pénzszivattyú működik (Barta–Prugberger, 2015:553).

Mindent összevetve, álláspontom az, hogy mind az olyan több profilt összevont minisztériumoknál, mind az olyan hagyományos profilúaknál, és minden olyan főhatóságnál és országos intézménynél, ahol lakossági vagy egyéb társadalmi érdek jelenik meg, az intézmény mellett az eme érdekeket artikuláló társadalmi szervezetek „koop-tálásával” alakuljon intézményi tanács, amelyben az intézmény vezetője, pl. a miniszter látja el az elnöki funkciót. E tanácsnak kellene előzetesen megtárgyalni minden esetben a kormány részére benyújtandó törvényjavaslatokat.

JEGYZETEK

- ¹ Az 1998. áprilisi koalíciós megállapodás értelmében, amelyet a Fidesz és a Kisgazdapárt kötött meg egymással, a Kisgazdapárt elnöke, Torgyán József lett a mezőgazdasági miniszter, Peppó Pál pedig a környezetvédelmi miniszter. A mezőgazdasági tárca politikai államtitkára Szabadi Béla lett. E két tárca működése e három személy miatt meglehetősen ellenmondásos, autoriter és magukat a kormányfőtől függetlenítő volt.
- ² 2001 második és 2002 első felében több kormánynyilatkozat hangzott el a gázenergia visszavásárlásának szándékáról a médiában (MTVI, Kossuth Rádió, HírTv).
- ³ KSH-adat 2018. III. n.év és Eurostat-adat 2018. I. és II. negyedév.
- ⁴ Szakszervezeti bíráló Schröder–Blair-nyilatkozatról, FES Tallózó, 2000/1. sz.
- ⁵ Pokol, 2015, 1. fejezet (f.) 1–2. pont(p.), 2. f., 3. p., 4. f., 5. f. 2-4. p., 6-7. f.
- ⁶ Pokol, 2011, II. és III. fejezet.
- ⁷ Vö. Lentner, 2016, 17. fejezet.
- ⁸ Lásd Csath Magdolna írásait a *Magyar Idők* véleményrovatában, továbbá Lentner, 2016, 15. fejezet

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Barta Judit (2011): Visszatérés az egypilléres kötelező nyugdíjrendszerhez. *Gazdaság és Jog*, 19. évf., 3. sz., 9–15.
- Barta Judit – Prugberger Tamás (2015): A foglalkoztatói kiegészítő nyugdíj megszervezésének és finanszírozásának útjai az Európai Gazdasági Térség államaiban és Magyarországon. In: Lentner Csaba (szerk.): *Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás. Közpénzügyek és államháztartástan II.* NKE Szolgáltató Kft., Budapest.
- Facsinay Kinga (2018): Nagy vesztes az oktatás és a szociális ellátás. *Magyar Hang*, június 22–28., 7.
- Friedrich Ebert Alapítvány (2003): *Harmadik utak – Új közép. Szociáldemokrata reformpolitika a globalizáció kor-szakában.* Friedrich Ebert Alapítvány, Bonn.
- Gazdag László (2017a): Magyar gazdaságpolitika: dilettantizmus a köbön. *Kapu*, 29. évf., 9. sz., 31–36.
- Gazdag László (2017b): Baloldal: Elkürtük, de hol? *Kapu*, 29. évf., 10. sz., 30–32.
- Hajdú Péter (2018): Csaba László: Közélt a válság, s mi nem készültünk fel rá. *Magyar Hang*, június 22., <https://magyarhang.org/gazdasag/2018/06/22/csaba-laszlo-kozelit-a-valsgag-s-mi-nem-keszultunk-fel-ra/>.
- Jakubász Tamás (2018): A kormány felkészül a kihívásokra. Varga Mihály: Nem ismétlődhet meg idehaza a 2008-as gazdasági összeomlás. *Magyar Idők*, június 26., <https://magyaridok.hu/gazdasag/a-kormany-felkeszul-a-kihivasokra-3232801/>.
- Lentner Csaba (1996): Ki fizeti (meg) a privatizációt? *Gazdaság és Társadalom*, 7. évf., 3–4. sz., 36–50.
- Lentner Csaba (2016): *Rendszerváltás és pénzügypolitika.* Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Magyar Idők (2018): Az unió tagjai egyenrangúak. Orbán Viktor kormányfő beszéde a Helmut Kohl emlékére rendezett konferencián. *Magyar Idők*, június 19., <https://magyaridok.hu/belfold/az-unio-tagjai-egyenranguak-3211258/>.
- MH (2018): A világszervezet dekriminalizálná a határsértéseket, erősítené a nagy népvándorlási folyamatokat elősegítő és kiváltó tényezőket. *Magyar Hírlap*, június 5.

Prugberger Tamás: A Fidesz–KDNP-pártszövetség választási győzelmének tényezői...

- Pokol Béla (2011): *Európa végnapjai. A demográfiai összeroppanás következményei*. Kairosz Kiadó, Budapest.
- Pokol Béla (2015): *A jurisztokratikus állam*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest.
- Prugberger Tamás (1993): Mennyiben eredményes a hazai privatizáció. *Gazdaság és Társadalom*, 4. évf., 5. sz., 64–68.
- Prugberger Tamás (1997): A nyugat-európai és a közép-kelet-európai országok privatizációinak jogi rendezéséről. In: *Ünnepi tanulmányok Gáspárdy László professzor 60. születésnapjára*. Novotni Alapítvány, Miskolc.
- Prugberger Tamás (1998): Munkaügyi és szociális érdekegyeztetés, de hogyan? *Valóság*, 41. évf., 11. sz.
- Prugberger Tamás (2002): *Érdek és érdekegyeztetés a jogban*. Bíbor Kiadó, Miskolc.
- Prugberger Tamás (2005): A jog működésének korlátai Magyarországon a gazdaság szociál-liberálkapitalista belső és külső környezetében. *Gazdaság és Társadalom*, 16. évf., 1. sz., 29–57.
- Prugberger Tamás (2009): Politikai felelősség közjogi, büntető- és polgári jogi felelősséggel kiegészítve. *Polgári Szemle*. 5. évf., 6. sz.
- Prugberger Tamás (2011): A magyar kötelező nyugdíjrendszer reformja a magánnyugdíjpénztárak ellenében és a reform továbbvitelének lehetősége nyugat-európai mintára. *Gazdaság és Jog*, 19. évf., 3. sz., 15–19.
- Prugberger Tamás (2013): A munkaügyi kapcsolatok új szabályai az érdekiegyenlítés jegyében. *Gazdaság és Jog*, 21. évf., 3. sz., 3–10.
- Prugberger Tamás (2016a): Közigazgatási és közszolgálati reform centralizálással és leépítéssel – kritikai vizsgálat. *Új Magyar Közigazgatás*, 9. évf., 2. sz., 43–49.
- Prugberger Tamás (2016b): Milyen kalandor nagyhatalmi és titkos politikai erők irányítják a jelenlegi migrációs áradatot? Mi húzódik meg a színpalak mögött, és mi lehet az ellenszer? *Valóság*, 59. évf., 6. sz., 16–25.
- Prugberger Tamás (2018a): Jogpolitológiai és politikafilozófiai elmélkedés közvetlenül a 2018. április 8. parlamenti választások után. *Kapu*, 30. évf., 4. sz., 13–18.
- Prugberger Tamás (2018b): Korunk általános eszmei, morális és gazdasági, valamint szociál- és jogpolitikai társadalmi válságának világnézeti gyökerei és az e válságból való kilábalás lehetőségének a felvetése. *Kapu*, 30. évf., 2. sz., 10–18.
- Prugberger Tamás – Jakab Nóra (2013): *A foglalkoztatás elősegítés és igazgatás joga*. Bíbor Kiadó, Miskolc.
- Szájer József (2018): Sargentini a kapuk előtt. A kiegyensúlyozott LIBE-bizottság ülésén a liberális tolerancia nevében belém fojtották a szót. *Magyar Idők*, június 23., <https://magyaridok.hu/velemeney/sargentini-a-kapuk-elott-3216034/>,
- Szőcs László (2018a): Erősebb határokat akar Merkel és Macron. *Magyar Idők*, június. 20., <https://magyaridok.hu/kulfold/erosebb-hatarokat-akar-merkel-es-macron-3213118/>.
- Szőcs László (2018b): Európa vezetői belátták, le kell zárni a határokat. Merkel elismerte: Orbánnak igaza van. *Magyar Idők*, június 12., <https://magyaridok.hu/kulfold/europa-vezetoi-belattak-le-kell-zarni-a-hatarokat-3185503/>.
- Varga Judit (2018): A jogállam megcsúfolása. Sargentini jelentés: kijátszották a nyilvánosságot és magát a demokráciát is. *Magyar Idők*, június 26. sz., <https://magyaridok.hu/velemeney/a-jogallam-megcsufolasa-3231262/>.